

MZI's: van Zoekgebieden naar locaties

Inhoudsopgave

Uitleg van de werkwijze	2
<i>Hoe zijn de zoekgebieden tot stand gekomen?</i>	2
<i>Wat is er met de consultatie over zoekgebieden gedaan?</i>	2
Eerste beoordeling	2
Ontwikkelen van opties	3
Verbeteren van de opties	3
Beoordeling van de opties	4
<i>De nieuwe kaarten: uitleg</i>	4
Beschrijving en beoordeling opties: de Westelijke Waddenzee	5
<i>Reacties op de zoekgebieden</i>	5
<i>Nieuwe zoekgebieden</i>	7
<i>De samenstelling van de opties</i>	8
<i>De beoordeling van de opties</i>	8
<i>De belangrijkste bevindingen over de opties</i>	8
Beschrijving en beoordeling opties: de Voordelta	11
<i>Reacties op de zoekgebieden</i>	11
<i>Nieuwe zoekgebieden</i>	13
<i>De samenstelling van de opties</i>	13
<i>De beoordeling van de opties</i>	13
<i>De belangrijkste bevindingen over de opties</i>	14
Beschrijving en beoordeling opties: de Oosterschelde	16
<i>Reacties op de zoekgebieden</i>	16
<i>Nieuwe zoekgebieden</i>	18
<i>De samenstelling van de opties</i>	18
<i>De beoordeling van de opties</i>	19
<i>De belangrijkste bevindingen over de opties</i>	19
Bijlage 1 Waddenzee: beoordelingen van de opties afzonderlijk, inclusief de niet opgenomen locaties	22
Bijlage 2 Voordelta: beoordelingen van de opties afzonderlijk, inclusief de niet opgenomen locaties	26
Bijlage 3 Oosterschelde: beoordelingen van de opties afzonderlijk, inclusief de niet opgenomen locaties	28

Uitleg van de werkwijze

Hoe zijn de zoekgebieden tot stand gekomen?

In de startnotitie voor het MZI-traject is aangegeven dat ruimte gezocht wordt voor MZI's in de Oosterschelde (200 ha), de Voordelta (300) en de Waddenzee (660 ha). Vervolgens zijn zoekgebieden op kaarten ingetekend. Bij deze zoekgebieden is rekening gehouden met dwingende eisen vanuit de regelgeving en veiligheid. Er zijn bijvoorbeeld geen zoekgebieden ingetekend in betonde vaargeulen. Daarnaast is ook al rekening gehouden met wensen van gebruikers, zoals het openlaten van corridors tussen zoekgebieden, zodat de vaart niet al te zeer belemmerd wordt. Alle criteria voor zoekgebieden zijn toegelicht in de startnotitie. In het totaal van de zoekgebieden is veel meer ruimte ingetekend dan nodig: dat is bewust gedaan om keuzemogelijkheden tussen zoekgebieden te hebben. De zoekgebieden zijn daarnaast globaal ingetekend: zoekgebieden kunnen verkleind, vergroot of verschoven worden. De kaarten met deze zoekgebieden zijn in de eerste ronde van consultaties met alle belanghebbenden besproken. Belanghebbenden zijn alle partijen met een belang in de gebieden.

Wat is er met de consultatie over zoekgebieden gedaan?

Eerste beoordeling

De eerste ronde van consultaties heeft veel informatie opgeleverd over de belangen en de visie van alle belanghebbenden op de zoekgebieden. Er zijn suggesties gedaan om de vorm en ligging van zoekgebieden aan te passen om aan belangen tegemoet te komen. Ook zijn alternatieve zoekgebieden voorgesteld.

Van alle zoekgebieden is per belanghebbende een beoordeling gegeven. Dat is gedaan door aan ieder zoekgebied een kleur toe te kennen:

Rood: Zeer ongewenst, aan een belang kan niet worden tegemoet gekomen.

Oranje: Bespreekbaar als aanpassingen aan vorm en ligging gedaan worden

Groen: Geen probleem

Als geen kleur is aangegeven, is er geen opmerking over het betreffende gebied gemaakt.

Vervolgens is gekeken of de feiten waarop de beoordeling is gebaseerd kloppen. Dat is onder andere gedaan omdat enkele belanghebbenden aangaven niet zeker te zijn van hun oordeel. Dat heeft bij enkele zoekgebieden tot een correctie van de beoordeling geleid. Als bijvoorbeeld een belanghebbende een locatie zeer ongewenst vindt omdat er wellicht grondstoffen worden gewonnen, terwijl dat bij nader inzien niet het geval blijkt te zijn, is de beoordeling van rood naar oranje of groen gecorrigeerd. Bij de tweede consultatieronde worden deze aanpassingen besproken.

De eerste beoordeling is niet alleen gedaan op grond van gebruikersbelangen. Er is ook een ecologische screening gedaan door IMARES. Op basis van gegevens van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurhistorie en Monumenten (RACM) is

gekeken of gebieden zouden moeten afvallen omdat met zekerheid wrakken in de zeebodem voorkomen die gespaard moeten worden.

Ontwikkelen van opties

De zoekgebieden staan niet op zichzelf. Het beleid moet uit de zoekgebieden een aantal locaties kiezen om te komen tot de gewenste reservering van ruimte voor MZI's. De vraag daarbij is hoe een logische combinatie van locaties gemaakt kan worden. Er bestaan meerdere mogelijkheden, waarvoor een aantal belanghebbenden ook suggesties aangedragen hebben. Het projectteam heeft op basis van deze suggesties drie alternatieve opties ontwikkeld. Van deze opties kunnen de voor- en nadelen vergeleken worden. Dat leidt tot een keuze voor een optie. De opties zijn:

1. Optie "Maximale clustering"

Een veelgehoorde wens is om een zo beperkt mogelijk aantal grote gebieden aan te wijzen. Op die manier wordt voorkomen dat versnippering van MZI's plaatsvindt. Andere gebruikers hebben dan in een beperkt aantal gebieden last van MZI's. De "overlast" wordt geconcentreerd. Ook kan de ruimte efficiënter benut worden. Een MZI heeft bufferzones nodig, en bij een beperkt aantal gebieden is het aantal bufferzones beperkter. Deze optie wordt "optimale clustering" genoemd.

2. Optie "Maximale spreiding"

Ook is aangegeven dat gekeken moet worden hoe per gebied de problemen zoveel mogelijk opgelost kunnen worden. Dat kan betekenen dat gebieden kleiner worden gemaakt en worden verschoven. De gebieden worden zo kleiner. Er zijn in dat geval meer gebieden nodig om tot de gewenste ruimtelijke reservering te komen. In de optie "maximale spreiding" is onderzocht hoe wensen van belanghebbenden per gebied zo goed mogelijk kunnen worden gehonoreerd. De gebieden met de minste problemen zijn met elkaar gecombineerd.

3. Optie "Draagkracht"

Tot slot is aangegeven dat voorzichtig met de ecologische draagkracht in de gebieden moet worden omgegaan. Dat betekent dat de gebieden zodanig worden gecombineerd dat de MZI's zo min mogelijk beslag leggen op het beschikbare voedsel. Dat kan bijvoorbeeld door ze in verschillende geulensystemen of kombergingsgebieden te leggen, of door locaties niet te groot te maken. Rekening houden met draagkracht houdt dus ook een zekere spreiding in.

Verbeteren van de opties

Per optie zijn gebieden gecombineerd, zoals hierboven is toegelicht. Vervolgens is gekeken of de opties nog verbeterd kunnen worden. Dat is gedaan door te kijken of met aanpassingen van gebieden beter tegemoet kan worden gekomen aan wensen. Deze verbeteringen moeten wel passen binnen het principe van de optie. Om een voorbeeld te geven: in de optie "clustering" worden gebieden niet belangrijk kleiner gemaakt, omdat het principe juist is een beperkt aantal zo groot mogelijke gebieden te koppelen. Bij deze verbetering is rekening gehouden met de criteria die zijn benoemd in de startnotitie.

Beoordeling van de opties

Vervolgens zijn alle opties beoordeeld. Dat is als volgt gedaan. Er zijn tabellen gemaakt, waarin voor iedere locatie in de optie is aangegeven hoe deze door een belanghebbende is beoordeeld in de eerste consultatieronde. Dat is gedaan met de kleuren zoals hiervoor is beschreven. Deze beoordeling is in de tabellen “S1” genoemd. Vervolgens is voor iedere locatie ook een tweede beoordeling gemaakt. Als een probleem van een belanghebbende door aanpassing van het gebied deels kan worden opgelost, verandert de kleur van rood naar oranje of van oranje naar geel. Als een probleem geheel kan worden opgelost, verandert de kleur van bijvoorbeeld oranje naar groen. Deze tweede beoordeling wordt “S2” genoemd. Door deze werkwijze wordt met kleuren duidelijk of aan een wens voldaan kan worden. In combinatie met de toelichtende tekst ontstaat zo een beeld van de opgeloste en resterende knelpunten. In de tweede reeks consultatiegesprekken zal besproken worden of deze tweede beoordeling juist is gedaan.

Per optie zijn in de tabellen de locaties die er deel van uit maken gegroepeerd. Zo ontstaat een overzicht van de beoordeling van de gehele optie. De locaties die van de optie geen deel uitmaken zijn ook bij elkaar gezet (zie de bijlagen voor een overzicht). Zo wordt duidelijk welke locaties zijn afgevallen in de optie. Het streven is geweest om zoveel mogelijk “rood” beoordeelde locaties af te laten vallen.

De nieuwe kaarten: uitleg

Voor alle gebieden zijn nieuwe kaarten gemaakt. Op de kaarten zijn de zoekgebieden uit de eerste consultatieronde weergegeven met rode contouren. Aan ieder zoekgebied is een letter toegekend. Op deze kaarten is aangegeven welke locaties van de optie deel uitmaken. Op de kaarten zijn deze locaties groen gearceerd. De kaarten zijn per optie (clustering, spreiding, draagkracht) geordend.

Er is een aparte set met kaarten toegevoegd waarop alternatieve zoekgebieden zijn ingetekend die zijn voorgesteld in de eerste consultatieronde. Dat zijn gebieden die in principe voldoen aan visserijtechnische eisen voor MZI's wat betreft diepte en stroomsnelheid. Deze zoekgebieden zullen aan de belanghebbenden voor beoordeling worden voorgelegd in de tweede ronde. Deze alternatieve zoekgebieden vergroten de mogelijkheden om locaties te kiezen. Het gaat er dus niet om dat er meer hectares gereserveerd worden in het beleid voor MZI's. De ruimte die wordt gereserveerd voor MZI's is 660 hectare in de Waddenzee, 200 hectare in de Oosterschelde en 300 hectare in de Voordelta. Een deel van de benodigde ruimte zal gezocht worden op bestaande mosselkweekpercelen in de Oosterschelde en Waddenzee. In de startnotitie is voor de Waddenzee al aangegeven dat 160 ha op de percelen wordt gezocht. Voor de Oosterschelde is hierover nog geen besluit genomen. In de opties die zijn onderzocht wordt voor de Oosterschelde vooralsnog uitgegaan van 50 ha op de percelen.

Hierna worden de opties per gebied besproken.

Beschrijving en beoordeling opties: de Westelijke Waddenzee

Reacties op de zoekgebieden

Voordat de opties voor de Waddenzee besproken worden, volgt eerst een korte schets van de reacties uit de eerste consultatieronde op de zoekgebieden. Daaruit wordt geconcludeerd of de zoekgebieden bruikbaar zijn in één of meerdere opties.

A: Malzwin

Dit zoekgebied levert voor geen van de partijen (grote) problemen op. Het gebied is al enige tijd als MZI-locatie in gebruik. Het gebied zou zelfs iets vergroot kunnen worden in de richting van de M4 met als westelijke grens de kabelstraat. Dat levert 25 ha extra op. Het gebied is als locatie in alle opties opgenomen.

B: Zuidwal

Ook voor dit zoekgebied geldt dat geen van de partijen grote problemen heeft. De mogelijkheid bestaat de locatie naar het oosten uit te breiden tot M11, waarbij beter rekening gehouden kan worden met het westelijke deel dat nogal dynamisch is. De oppervlakte kan dan worden vergroot van 60 ha nu tot 100 ha, waarvan 60 ha effectief wordt benut.

De vaste vistuigenvissers hebben problemen met dit gebied als deze in combinatie met A wordt ingezet. De reden is dat dit gebied geschikt is voor toekomstige ankerkuilvisserij. Momenteel bestaat deze vorm van visserij nog niet.

Ankerkuilvisserij is echter een wintervisserij. Aangezien MZI's in de winter niet aanwezig zijn, is gecombineerd gebruik mogelijk. Ook in de omgeving van deze locaties is nog ruimte voor ankerkuilvisserij beschikbaar. De beoordeling is in tweede instantie van rood naar oranje verschoven (bespreekpunt).

Ook dit gebied is als locatie in alle opties opgenomen.

C: Bollen

IMARES geeft aan dat zich in het gebied mogelijk oude scheepswrakken bevinden. Voor garnalenvissers en watersport is dit zoekgebied zeer ongewenst: het is een goed garnalengebied en een belangrijk uitwijkgebied voor recreatievaart omdat het een onstuimig gebied met zeer sterke stroming is. Voor andere partijen levert het gebied geen problemen op, mits iets aangepast om de bereikbaarheid van de geul te waarborgen. Het gebied kan aan de zuidoostkant smaller worden gemaakt zodat er een corridor van ca. 200 meter breed ontstaat. Daarmee is het bezwaar van de watersport en dat van de garnalenvissers deels opgelost. Ook na bovenstaande aanpassing resteert een relatief groot gebied (t.o.v. bijv. a, b, d). Het gebied is vanwege de ruwe omstandigheden (zeer sterke stroming) is het gebied voor MZI's minder geschikt. De locatie is samengevat niet aantrekkelijk voor één van de opties.

D: Visjagersgaatje

Schelpenwinners geven aan dat deze locatie een probleem vormt. Uit praktijkwaarnemingen blijkt niet een druk gebruik van deze locatie. Als afspraken zijn te maken over het moment van schelpenwinning (december t/m maart) kan het probleem worden verminderd.

Enkele andere gebruikers hebben wensen, maar niemand sluit de locatie bij voorbaat uit. Meer naar het noorden in de richting van de plaat opschuiven kan, maar dan zijn niet alle technieken bruikbaar vanwege de ondiepte. Samengevat is de locatie goed bruikbaar, al is deze klein. Hij is opgenomen in de optie "spreiding".

E: Bollen Noord

Voor garnalenvissers is deze locatie zeer ongewenst. Mogelijk kan een corridor aan de kant van de Bollen dit probleem deels oplossen. Gelet op de rust van zeehonden zou hoogstens de NO-helft bruikbaar zijn, maar anderen vragen ook om weg te blijven van de betonning over het Vaarwater over de Bollen. Samengevat is het gebied niet erg geschikt en bovendien klein. Hij is in geen van de opties opgenomen.

F: Scheer

Voor de garnalenvissers is deze locatie zeer ongewenst. Wadvaarders zouden de locatie iets meer naar het NO willen opschuiven. Als locatie E echter niet gebruikt wordt, is het beter om aan de ZO-kant een flinke corridor te maken en de locatie iets naar ZW op te schuiven, zodat deze tussen de twee kardinale boeien komt te liggen. Het gebied biedt dan goede mogelijkheden en is opgenomen in de optie spreiding.

G: Burgzand

Dit is een rijksmonument vanwege de aanwezigheid van scheepswrakken. De locatie is daarom niet geschikt.

H: Vogelzand

Dit is één van de grootste mogelijke locaties met grote potenties. De garnalenvisserij vindt de locatie zeer ongewenst. Een mogelijkheid is ruime corridors (200-250 meter) langs het Vogelzand en tussen locatie H en I te realiseren, zodat garnalenvissers langs de ondiepten kunnen blijven vissen. Dat lost het probleem voor de garnalenvisserij gedeeltelijk op. Voor de recreatievaart en de overige vissers ontstaat op deze wijze ook een ruimere doorvaart, zodat aan hun wens gedeeltelijk kan worden voldaan. In de opties “spreiding”, “draagkracht” en “clustering met nieuwe gebieden” is hiervan uitgegaan.

I: Nesserzand

Garnalenvisserij vinden dit zoekgebied zeer ongewenst. Net als bij gebied H is dit probleem deels op te lossen door langs het Nesserzand een ruime corridor van 200-250 meter aan te leggen. De Wadvaarders bepleiten een smaller gebied, bij voorkeur tegen de rand van de plaat. Door het gebied kleiner te maken en een ruime corridor aan te leggen tussen plaat en locatie kan hieraan slechts gedeeltelijk worden voldaan. In de opties “clustering met nieuwe gebieden”, “spreiding” en “draagkracht” is van grotere corridors uitgegaan. In de optie “draagkracht” is dit gebied het meest verkleind.

De vaste vistuigen vissers wijzen op de geschiktheid van dit gebied voor de ankerkuilvisserij (zie ook locatie B, dezelfde argumentatie geldt hier ook, de tweede beoordeling is aangepast naar oranje). De locatie is opgenomen in alle opties, in verschillende vormen

J: Gat van Stompe

De garnalenvissers vinden dit gebied zeer ongewenst. Alle andere belanghebbende kunnen met dit gebied instemmen. Rijkswaterstaat wijst op een scheepswrak. Dat kan vermeden worden door de westelijke helft niet te benutten. De vaste vistuigenvissers pleiten voor het bereikbaar blijven van het Gat van Stompe. Dat is mogelijk door het gebied te verkleinen en alleen de oostelijke helft te benutten. Op die wijze kan ook gedeeltelijk tegemoet worden gekomen aan de bezwaren van de garnalenvissers. Deze locatie is op die manier opgenomen in het spreidingsmodel.

K: Vlieter

De garnalenvissers vinden dit gebied zeer ongewenst. Natuurorganisaties wijzen er op dat deze locatie mogelijk in een zoekgebied voor natuurherstel ligt. Op basis van de uitwerkingen in het Plan van Uitvoering van het convenant lijkt dat vooralsnog

niet het geval te zijn. Om die reden is de locatie in de tweede beoordeling oranje aangeduid. Wadvaarders vinden dit een uitstekende locatie die wat hen betreft nog groter kan, maar dan iets naar het zuiden opschuiven. Overigens zijn dan niet meer alle MZI-technieken mogelijk. Met uitzondering van de optie “clustering met nieuwe gebieden” is de locatie in alle opties opgenomen. Duidelijkheid over de positie van deze locatie in relatie tot natuurherstel is echter bepalend voor het realiteitsgehalte.

L: Doove Balg

De garnalenvissers vinden dit gebied zeer ongewenst. Natuurorganisaties wijzen op ligging in gebied voor natuurherstel. Aansluitend daarbij geeft IMARES aan dat in het gebied regelmatig veel mosselbroed voorkomt en daarom eenden uit het IJsselmeer. Om de locatie te bereiken moet op korte afstand langs een zeehondenligplaats worden gevaren. Andere partijen vinden dat deze locatie mogelijk is en zelfs naar het zuidwesten groter kan. Het gebied is in geen van de opties opgenomen vanwege de functie van het gebied voor natuurherstel.

M: Westmeep

Voor garnalenvisserij is deze locatie zeer ongewenst. Ook wijzen belanghebbenden op drukke recreatievaart en lagerwal en RWS wijst op de ankerplaats. Dit laatste kan worden opgelost door het gebied iets naar het oosten te schuiven. De schelpenwinners vinden het gebied eveneens niet gewenst voor een MZI, maar mogelijk zijn hier afspraken te maken over schelpenwinning in de wintermaanden. Het zoekgebied ligt nabij een belangrijk zeehondengebied. Het gebied lijkt niet erg optimaal en is vooralsnog in geen enkele optie opgenomen.

N: Zuidmeep

Met enige nuances gelden hier dezelfde problemen als bij M. Het gebied ligt echter iets gunstiger en tegen een art. 20 gebied. Dat kan een voordeel hebben omdat de MZI als buffer tussen het gesloten art. 20 gebied en de drukke recreatie kan dienen. Rijkswaterstaat geeft aan dat in het zoekgebied de geul zich gemakkelijk verplaatst. De vaste vistuigenvissers hebben deze locatie liever niet als MZI vanwege de doorvaart en de visserij tegen de plaat. Het zoekgebied ligt nabij een belangrijk zeehondengebied. Deze locatie is zeker niet optimaal, maar als kleine locatie opgenomen in de optie “spreiding”.

O: Griend

Vanuit verschillende oogpunten (natuur op Griend, Faunabescherming, vaste vistuigen) zijn er belangrijke bezwaren tegen het gebruik voor MZI. De locatie ligt in een druk gedeelte van de Blauwe Slenk. Deze kleine locatie is daarom in geen van de opties opgenomen.

Nieuwe zoekgebieden

In de Westelijke Waddenzee zijn enkele nieuwe zoekgebieden voorgesteld. Het gaat om (zie set “suggesties voor nieuwe zoekgebieden en uitbreiding van bestaande zoekgebieden”):

- In het Malzwin ten westen van locatie A, (A++ genoemd)
- Bij Oudeschild Texel
- In het Eierlandse gat tussen Vlieland en Texel (twee zoekgebieden)
- In de Zouterkamperlaag bij Lauwersoog
- In het zeegat tussen Vlieland en Terschelling (Stortemelk)

De samenstelling van de opties

Rekening houdend met alle ingebrachte wensen zijn voor de Westelijke Waddenzee de volgende opties onderscheiden (zie ook de kaarten):

1. Optie “maximale clustering”

Voor deze opties bestaan twee varianten:

- a. Optie 1a (oude zoekgebieden): de locaties A, B, H, I en K in ongewijzigde vorm.
- b. Optie 1b (nieuwe zoekgebieden): de locaties A+ (vergroete A-locatie), A++ (nieuwe locatie Malzwin), B, H en I. De locaties H en I zijn in deze optie verkleind om een viscorridor te maken voor de garnalenvisserij. Deze optie clustert de locaties zoveel mogelijk in het Westelijke deel van de westelijke Waddenzee. Oer locatie A++ vindt overleg plaats met defensie

2. Optie “maximale spreiding”

Deze optie bestaat uit de locaties A, B, D, F, H, I, J, K en N. De locaties H en I zijn kleiner gemaakt om een viscorridor te realiseren voor de garnalenvissers. Locatie F is iets naar het zuidwesten opgeschoven om een brede vaarcorridor voor de recreatievaart tussen F en H te realiseren.

3. Optie “draagkracht”

Deze optie bestaat uit de locaties A, B, H, I, K en N. Toegevoegd zijn twee nieuwe locaties in andere geulenstelsels: Eierlandse gat (2 locaties) en Zoutkamperlaag. De locatie Zoutkamperlaag is gelegen in de Oostelijke Waddenzee. Deze locatie kan alleen toegevoegd worden als de convenantpartners daarmee instemmen.

De beoordeling van de opties

In tabel 1 worden de opties met elkaar vergeleken. Per optie is aangegeven:

- De locaties en de oppervlaktes;
- De oorspronkelijke score (S1) zoals aangegeven door belanghebbenden;
- De score na verwerken van wensen (S2). Indien in een optie geen verbetering van een zoekgebied mogelijk is, blijft de kleur gelijk. De aanpassingen moeten in de tweede ronde van consultaties besproken worden.

In bijlage 1 zijn de scores van de opties afzonderlijk afgebeeld. Daarin is te zien hoe wensen en bezwaren zijn gehonoreerd door locaties niet op te nemen in een optie.

De belangrijkste bevindingen over de opties

Uit de tabel blijkt duidelijk dat in alle opties de garnalenvissers de meeste gevolgen ondervinden van de MZI's. Dat is goed verklaarbaar, omdat de locaties die geschikt zijn voor MZI's ook geschikt zijn voor de garnalenvisserij. Veel locaties die voor garnalenvissers bezwaarlijk zijn, zijn niet in de opties opgenomen. Bij de locaties die wel zijn opgenomen is het gedeeltelijk mogelijk tegemoet te komen aan wensen. Dat is het geval bij de locaties Vogelzand, Nesserzand en Gat van Stompe, waar brede corridors zijn voorzien zodat de MZI's de garnalenvissers zo min mogelijk hinderen. Daardoor is het in 1 optie, namelijk

de optie “maximale clustering met nieuwe zoekgebieden, mogelijk om “zeer ongewenste” locaties (rode vakjes) te vermijden.

Voor alle andere belanghebbenden lijkt het mogelijk “zeer ongewenste locaties” te vermijden in alle opties. Dat kan door de vorm aan te passen, te verkleinen en brede corridors aan te leggen. Met de belanghebbenden moet nog besproken worden of de voorziene verbeteringen juist zijn beoordeeld.

De optie “draagkracht” lijkt voor de gebruikers geen bijzondere voordelen te bieden boven de andere opties. Aan IMARES wordt de vraag voorgelegd of deze optie vanuit het oogpunt van draagkracht wel grote voordelen biedt.

De beide geclusterde opties lijken voor de gebruikers voordelen te bieden boven de andere opties. Vooral in de geclusterde optie met nieuwe zoekgebieden lijken wensen in belangrijke mate gerealiseerd te kunnen worden.

Bij deze voorlopige inschattingen moet worden bedacht dat nog niet alle gebieden door de gebruikers zijn beoordeeld. Ook moet de eerste ecologische screening door IMARES nog aan de tabel toegevoegd worden. Dat kan uiteraard leiden tot verschuivingen.

Tabel 1: Vergelijking van opties voor de Waddenzee

Waddenzee		vergelijking opties																						
locatie	locatiennaam	hectare	Rijkswaterstaat		RACM		NVB /SGV		Garnalenvisserij		MZI-ondernemers		natuur NGO's		Faunabesch.		Schelpenwinning		sportvisserij		BBZ / Watersport		ecologie quick scan IMARES	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2		
optie "maximaal clusteren met oude zoekgebieden"																								
A	Malzwin	50																						
B	Zuidwal	60																						
H	Vogelzand	200																						
I	Nesserzand	150																						
K	Vlieter	40																						
	Totaal Vrije grond	500																						
optie "maximaal clusteren met nieuwe zoekgebieden"																								
A+	Malzwin Uitgebred	75	?	?																				
A++	Malzwin West	100																						
B	Zuidwal	60																						
H	Vogelzand	150																						
I	Nesserzand	125																						
	Totaal vrije grond	510																						
optie "maximaal spreiden"																								
A	Malzwin	50																						
B	Zuidwal	60																						
D	Visjagersgatje	25																						
F	Scheer	50																						
H	Vogelzand	100																						
I	Nesserzand	75																						
J	Gat van Stompe	50																						
K	Vlieter	40																						
N	Zuidmeep	50																						
	totaal vrije grond	500																						
optie "draagkracht"																								
A	Malzwin	50																						
B	Zuidwal	60																						
H	Vogelzand	100																						
I	Nesserzand	50																						
K	Vlieter	40																						
N	Zuidmeep	50																						
YYY	Eierlandse Gat	100																						
ZZZ	Zoutkamperlaag	50																						
	Totaal Vrije grond	500																						

MZI-ondernemers zijn in dit geval de ondernemers die niet aangesloten zijn bij de PO mossel

Beschrijving en beoordeling opties: de Voordelta

Reacties op de zoekgebieden

Voordat de opties voor de Voordelta besproken worden, volgt eerst een korte schets van de reacties uit de eerste consultatieronde op de zoekgebieden. Daaruit wordt geconcludeerd of de zoekgebieden bruikbaar zijn in één of meerdere opties.

A: Ribben

Deze locatie is aangedragen door de garnalenvissers omdat zij er in dit gebied geen hinder van ondervinden. De MZI-ruimte is beperkt en bedraagt ca. 20-25 hectare. IMARES geeft in de ecologische quick scan aan dat extra aandacht nodig is in geval van keuze voor dit gebied. Voor de recreatiesector is het echter een veel gebruikte geul naar de Noordzee als de bestemming langs de Hollandse kust of verder ligt. Voor de KNRM is het de snelste route om bij calamiteiten richting Maasgeul en Eurogeul te varen. Een MZI in dit gebied zou de doorgang sterk belemmeren. De gemeente Voorne wijst erop dat de geul conform het inrichtingsplan Voordelta vrij zou moeten blijven en vindt de locatie zeer ongewenst, evenals Staatsbosbeheer. Om deze redenen wordt deze locatie niet in één van de opties opgenomen.

B: Slijkgat

De aanvankelijk ingetekende locatie ligt deels in gesloten gebied (Beheersplan Voordelta). Maximaal 40 ha. ligt daarbuiten. IMARES geeft in de ecologische quick scan aan geen problemen te verwachten wat betreft ecologie, maar nadere studie is nodig. De sleepnetvisserij heeft bedongen dat in het gesloten gebied sleepnetvisserij onder voorwaarden toegestaan blijft en acht inrichting als MZI-locatie zeer ongewenst. De vaste vistuigenvissers zijn geen voorstander van deze locatie omdat het hele gebied een zodanige diepte heeft (< 6 m.) dat met vaste vistuigen kan worden gevist. Andere partijen achten de locatie geschikt of hebben geen bezwaren of wensen. Er wordt gewezen op voldoende afstand tot de platen vanwege vogels in de winter. In die periode zijn echter geen MZI's aanwezig, zodat het probleem beperkt is.

Er zijn mogelijkheden voor een locatie van 40 ha buiten het gesloten gebied. De oorspronkelijke locatie wordt dan gehalveerd. Daarmee wordt enigszins tegemoet gekomen aan het bezwaar van de sleepnetvisserij. Deze gehalveerde locatie is opgenomen in de optie "maximale spreiding met klein Springerdiep".

C: Haringvlietdam

Veel belanghebbenden hebben bedenkingen, maar tevens worden er oplossingen aangedragen. Gemeenten en provincie wijzen op het belang van de recreatie dichtbij de kust en de veiligheid voor onder andere kitesurfers. Een locatie meer op afstand van het strand en parallel aan de dam wordt haalbaar geacht. De sleepnetvisserij heeft geen probleem met de locatie als garnalen- en wolhandkrabbenvisserij mogelijk blijft. De kokkelsector wijst op de ligging bij het begin van kokkelwingebied. Een kleinere MZI wordt voorgesteld. De Faunabescherming acht de locatie zeer ongewenst omdat er veel vogels in het zoet/zout overgangsgebied zitten. IMARES verwacht op grond van de ecologische quick scan geen problemen, maar nader onderzoek is nodig. Dit probleem lijkt niet zo groot te zijn, omdat de locatie in een recreatief druk gebied ligt en een MZI weinig extra verstoring oplevert. Uiteindelijk resulteren deze voorstellen in een kleinere MZI op het zuidelijke deel van het zoekgebied met een oppervlakte van ca 25 ha. Deze MZI heeft zijn zuidelijke grens bij de noordelijkste spuisluis en zijn noordelijke grens op een redelijke afstand

van het strandpaviljoen, zodat de mogelijkheid voor- en de veiligheid van kitesurfers zoveel mogelijk gewaarborgd wordt. Daarbij wordt opgemerkt dat de zoetwaterafvoer in dit gebied, zowel een positief als een negatief effect kan hebben op het resultaat, afhankelijk van de spuiduur en het spuidebiet.

D: Springersdiep

Deze locatie ligt dichtbij een belangrijk recreatiegebied. Er wordt gesurft en gedoken. De garnalenvisserij zou de locatie graag oostelijker zien (meer richting haventje), maar dan komt de locatie nog dichterbij het recreatiegebied te liggen. Vaste vistuigen achten de locatie geschikt voor MZI, mits gelegen in het diepere deel (>6 m). De kokkelsector geeft aan dat het gebied een potentieel kokkelwingebied is. Faunabescherming wenst voldoende afstand tot de platen (> 1 km) ivm o.a. steltlopers. Volgens de ecologische quick scan van IMARES zijn geen problemen op het gebied van ecologie te verwachten, maar nader onderzoek is nodig. Nagegaan is of er een mogelijkheid is locatie D in zijn geheel te verschuiven naar de rand (grens) van het permanent gesloten gebied, zodat het juist valt in het gebied dat 's zomers niet gesloten is. Een mogelijkheid is dan 100 ha ten oosten van de Aardappelenbult. In dit gebied is volgens het beheerplan Voordelta geen recreatie in de zomer. Deze locatie moet met de partijen besproken worden. In de optie "maximale clustering" is het oorspronkelijke zoekgebied in zijn geheel opgenomen. In de optie "maximale spreiding met klein Springersdiep" is het oorspronkelijke zoekgebied gehalveerd en gelegen aan de oostgrens van het zoekgebied. In de optie "maximale spreiding met gebruik zomergebied" is de nieuwe locatie D bij de Aardappelenbult opgenomen.

E: Schaar van Renesse

Geen van de belanghebbenden acht dit zoekgebied zeer ongewenst, maar vrijwel iedereen heeft wensen voor aanpassing van de ligging. De bootsportvisserij, de vaste vistuigenvisserij, de watersport en de duikers pleiten voor een wat noordelijker ligging, verder van het strand af, richting de lichtopstand. De garnalenvisserij wenst een ligging meer richting het Springerdiep omdat het gebied een belangrijk garnalengebied is. Nader onderzoek naar de ecologie is nodig, maar IMARES geeft aan geen bijzondere problemen te verwachten. In de optie "maximale clustering" is een locatie van 100 ha gekozen die richting de Springersdiep is opgeschoven. In de optie "maximale spreiding met klein Springersdiep" is gekozen voor een ligging nabij de lichtopstand, verder van het strand af. In de optie "maximale spreiding met gebruik zomergebied" is het oorspronkelijke zoekgebied als locatie opgenomen, maar is een kleinere locatie voorzien, 75 ipv 100 ha.

F: Krabbegat

RWS geeft aan dat een eventuele locatie op deze plaats extra zware verankering vraagt gelet op de afstand tot de stormvloedkering. Met Rijkswaterstaat is overleg afgesproken over de wijze van ankeren bij keuze van deze locatie. Voor de garnalenvisserij is deze locatie zeer ongewenst omdat deze in de vis- en vaartroute om de kop van Schouwen ligt. Andere belanghebbende vinden de locatie geschikt, of hebben geen opmerkingen gemaakt. Anderzijds is er om de locatie ruimte genoeg om te vissen en te varen en is een eventuele corridor een mogelijkheid. De locatie G (Noordland) kan gezien worden als een alternatief voor deze locatie. Locatie F is vooralsnog opgenomen in de optie "maximale spreiding met klein Springersdiep".

G: Noordland

Evenals F (Krabbegat) is dit een locatie waar extra eisen worden gesteld aan de verankering gelet op afstand tot de stormvloedkering. Als de locatie iets meer naar

het Oosten wordt opgeschoven is er meer beschutting. Dit is ook een wens van de bootsportvisserij en de sleepnetvisserij. Andere belanghebbenden hebben geen wensen voor dit gebied.

Deze locatie is in zijn geheel vooralsnog opgenomen in de opties “maximale clustering” en “maximale spreiding met gebruik zomergebied”. Iets opschuiven naar het Oosten is nog mogelijk om tegemoet te komen aan hiervoor genoemde wensen.

Nieuwe zoekgebieden

In de Voordelta is, zoals hiervoor aangegeven één nieuw zoekgebied voorgesteld. Het gaat om een alternatief voor zoekgebied D (Springersdiep) in het gebied dat in de zomer niet gesloten is en tegen de grens van het permanent gesloten gebied (zie set “suggesties voor nieuwe zoekgebieden en uitbreiding van bestaande zoekgebieden”):

De samenstelling van de opties

In de Voordelta bestaat geen grens voor de ecologische draagkracht. Dat komt omdat het gebied open is en een sterke uitwisseling met de Noordzee heeft. Rekening houdend met alle ingebrachte wensen zijn de volgende opties onderscheiden (zie ook de kaarten):

1. Optie “maximale clustering”
Deze optie bestaat uit de locaties D, E en G, waarbij E iets verschoven is ten opzichte van de oorspronkelijke ligging, ten behoeve van de garnalenvisserij.
2. Optie “maximale spreiding met klein Springersdiep”
Deze optie bestaat uit de locaties B, D, E en G. De locaties B en D zijn verkleind t.o.v. de oorspronkelijke gebieden, ten behoeve van de belangen van de (sleepnet)visserij. De locatie E is verschoven van het strand af, ten behoeve van de belangen van de recreatie.
3. Optie “maximale spreiding met gebruik zomergebied”
Deze optie bestaat uit de locaties C, D, E en F. De locatie C is sterk verkleind in het belang van de recreatie. Locatie E is verschoven en verkleind, in het belang van zowel de recreatie als de (sleepnet)visserij.

De beoordeling van de opties

In tabel 1 worden de opties met elkaar vergeleken. Per optie is aangegeven:

- De locaties en de oppervlaktes;
- De oorspronkelijke score (S1) zoals aangegeven door belanghebbenden;
- De score na verwerken van wensen (S2). Indien in een optie geen verbetering van een zoekgebied mogelijk is, blijft de kleur gelijk. De aanpassingen moeten in de tweede ronde van consultaties besproken worden.

In bijlage 1 zijn de scores van de opties afzonderlijk afgebeeld. Daarin is te zien hoe wensen en bezwaren zijn gehonoreerd door locaties niet op te nemen in een optie.

De belangrijkste bevindingen over de opties

Het gaat in de Voordelta niet om veel zoekgebieden. In tegenstelling tot de Waddenzee is er daarom geen groot onderscheidend vermogen tussen de opties “clusteren” en “spreiden”: het gaat in beide opties om het combineren van 3-4 locaties. Spreiden over meer locaties levert geen verdere voordelen op. De Voordelta is een druk gebruikt gebied met weinig locaties waar MZI's niet tot conflicterende functies leiden. Meer spreiden leidt eerder tot meer knelpunten.

Clusteren lijkt in de Voordelta daarom de meest aantrekkelijke optie. De locatie Noordland (G) lijkt de meeste potentie te bieden, in combinatie met de Schaar van Renesse (E) en de verplaatste locatie Springerdiep (D) naar het zomer gebied bij de Aardappelenbult. Deze optie moet echter nog besproken worden met belanghebbenden.

Bij deze voorlopige inschattingen moet worden bedacht dat nog niet alle gebieden door de gebruikers zijn beoordeeld. Ook moet de eerste ecologische screening door IMARES nog aan de tabel toegevoegd worden. Dat kan uiteraard leiden tot verschuivingen.

Tabel 2: Vergelijking van opties voor de Voordelta

Voordelta		vergelijking opties																							
locatie	locatiernaam	hectares	Rijkswaterstaat		prov Zld, SBB, st Zl		Gemeenten		faunabescherming		vaste vistuigen vissers		Euro/sleepnet		Kokkelsector		Schelpenwinning		watersport, duikers, KNRM		bootsportvisserij		ecologie quick scan IMARES		
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2			
optie "maximaal clusteren"																									
D	Springersdiep	100																							
E	Sch v Renesse	100																							
G	Noordland	100																							
	totaal	300																							
optie "maximaal spreiden met klein Springersdiep"																									
B	Slijkgat	40	?	?						?															
D	Springersdiep	30																							
E	Sch v Renesse	100									?														
G	Noordland	100																							
	totaal	270																							
optie "maximaal spreiden met gebruik zomer gebied"																									
C	Haringvlietdam	25	?	?		?		?							?		?								
D	Springersdiep	100				?			?																
E	Sch v Renesse	75								?															
F	Krabbegat	100																							
	totaal	300																							

Beschrijving en beoordeling opties: de Oosterschelde

Reacties op de zoekgebieden

Voordat de opties voor de Oosterschelde besproken worden, volgt eerst een korte schets van de reacties uit de eerste consultatieronde op de zoekgebieden. Daaruit wordt geconcludeerd of de zoekgebieden bruikbaar zijn in één of meerdere opties.

A: Neeltje Jans

Alle medegebruikers (bootvissport, recreatie, vaste vistuigen en sleepnetvissers) pleiten ervoor om de locatie noordoostelijk op te schuiven naar de percelen. Door de locatie tevens te verkleinen, kun je de westkant ongemoeid laten. Daarmee wordt grotendeels of geheel aan alle wensen voldaan. Het gebied was jaren geleden kokkelgebied, maar daarvoor niet meer in gebruik. In de optie “clustering” is het zoekgebied gehalveerd tot een locatie met een oppervlakte van 50 ha. In de opties “spreiding” en “draagkracht” is de locatie nog verder verkleind tot 25 ha.

B: Groot Vuilbaard

De sleepnetvisserij vindt dit zoekgebied zeer ongewenst omdat zij langs die kant vissen. Omdat in dat gebied een wedstrijdzeiltraject ligt vindt ook de recreatiesector het zoekgebied zeer ongewenst. Ook bootsportvissers en vaste vistuigen vissers maken gebruik van de locatie. Vanwege deze argumenten wordt de locatie in geen van de opties opgenomen.

C: Roggenplaat

Voor vrijwel alle partijen is dit een geschikte locatie van beperkte oppervlakte. De sleepnetvisserij doet de suggestie de locatie meer naar het oosten op te schuiven richting het mosselperceel en het westelijke deel niet te gebruiken. Door de westelijke hoek van de locatie niet te gebruiken wordt ook enigszins tegemoet gekomen aan de vaste vistuigenvissers die langs de plaat vissen. De oppervlakte kan iets groter worden (ca 30 ha) als het aangrenzende perceel H111 niet wordt verhuurd of in gebruik komt als MZI-perceel. Dan kan de locatie tot de perceelsgrens worden benut.

Deze locatie is verkleind ten opzichte van het oorspronkelijke zoekgebied en opgenomen in alle drie de opties.

D: Schaar van Colijnsplaat

In huidige vorm is het gebied voor de meeste partijen niet acceptabel als MZI. Er wordt veel gevist, er is een duikplaats, er is veel recreatievaart. Vanwege veiligheid doet Rijkswaterstaat de suggestie de locatie te splitsen en een brede doorvaart te maken waardoor de Schaar van Vuilbaard bereikbaar blijft. Bezwaar van de sleepnetvisserij blijft dan. Ook het bezwaar van de watersport vanwege een jeugdzeillocatie blijft. Vanwege deze argumenten is het gebied in geen van de opties opgenomen.

E: Vuilbaard

Deze locaties heeft momenteel een experimentele MZI. De locaties leidt voor vrijwel geen van de belanghebbenden tot problemen. De sleepnetvissers hebben moeite met dit zoekgebied omdat het voorheen een goede vislocatie was die zonder overleg is bestemd tot MZI. De watersport pleit er voor om aan de oostkant een stukje in te korten zodat vanaf OZ3 koersgezet kan worden op haven Zierikzee. Voor de vaste vistuigenvissers is er een bezwaar vanwege staand wantvisserij. De locatie is

opgenomen in alle opties. Het oostelijke deel is verwijderd om tegemoet te komen aan de wens van de watersport voor een betere doorvaart.

F: Nunnenplaat

Veel gebruikers hebben een wens om te verschuiven of kleiner te maken. De bootsportvisserij wenst de locatie op te schuiven naar het noordwesten omdat langs de rand gevist wordt. De vaste vistuigen vissers willen de locatie meer naar het diepere gedeelte verplaatsen omdat in het ondiepe deel gevist wordt. De recreatievaart wenst verschuiven in tegenovergestelde richting zodat de MZI verder buiten de betonning blijft. Het gebied wordt verder gebruikt voor de kokkelvisserij. De sleepnetvisserij acht de locatie zee ongewenst vanwege goede vismogelijkheden. Vanwege al deze argumenten maakt de locatie van geen van de opties deel uit.

G: Oostkant Zeelandbrug

Vrijwel alle gebruikers vinden dit zoekgebied in de huidige vorm zeer ongewenst. Er wordt veel gevist en de locatie ligt voor de recreatievaart erg in de weg, reden waarom ook Rijkswaterstaat pleit voor verplaatsen van de locatie. Een belangrijk alternatief dat verschillende keren is genoemd is verplaatsen van de locatie naar het gesloten gebied aan de noordkant van de Vondelingsplaat. Er wordt overleg gevoerd om na te gaan of deze mogelijkheid bestaat. In dat geval kan tegemoet gekomen worden aan alle wensen en bezwaren. Als verplaatsing niet mogelijk is, is hooguit een sterk verkleinde locatie van 20-40 ha mogelijk. Dat komt voor een deel tegemoet aan bezwaren van gebruikers.

H: Noord Beveland

Dit is een smal zoekgebied tegen de plaat en aan de rand van de vaargeul. Voor de sleepnetvisserij en vaste vistuigenvissers is het een zeer ongewenste locatie. Ook de recreatievaart en bootsportvissers maken veel gebruik van dit gebied. De oestersector vreest draagkrachtproblemen ivm voedsel voor oesterpercelen. Duikers wijzen op de aanwezigheid van een aantal duiklocaties en voor hen is dit gebied ook zeer ongewenst als MZI-locatie. Vanwege al deze argumenten is de locatie in geen van de opties opgenomen.

I: Slikken van Vianen

Het gaat om een locatie die dicht tegen percelen ligt, in een geul die door watersport en andere visserij gebruikt wordt. Om de geul vrij te houden zou alleen het meest westelijke deel van het zoekgebied als locatie voor een MZI gebruikt kunnen worden. De oestersector vreest draagkrachtproblemen ivm voedsel voor oesterpercelen. Dan blijft echter slechts een kleine locatie van ca. 15 ha. over. Verplaatsen van deze locatie naar percelen kan een alternatief zijn. Vooralsnog is de locatie in geen van de opties opgenomen.

J: Krammer

De bootsportvisserij heeft aangegeven dat dit een mooie visplaats is en vindt het zoekgebied dus ongewenst als MZI-locatie. Vaste vistuigen vissen in het gebied met zegen fuiken, kubben en staand want. De mosselhangcultuurkwekers vinden de locatie zeer ongewenst omdat zij lokale draagkrachtproblemen vrezen. Het is niet duidelijk of dit effect daadwerkelijk optreedt. De overige gebruikers hebben geen problemen met dit zoekgebied. Om eventuele draagkrachtproblemen te voorkomen zou de locatie verkleind kunnen worden tot ca. 15 ha. Vooralsnog is de locatie niet opgenomen in één van de opties.

K: Kom Yerseke bank

Punt van aandacht is eventuele lokale draagkrachtoverschrijding op de drukbevolkte Yerseke Bank, waarop de oestersector wijst. Mogelijk hebben proeven met extra

zoetwaterinlaat die vanaf 2010 zullen worden gehouden een compenserend c.q. gunstig effect. Wat betreft ecologie is aandacht nodig i.v.m. mogelijk voorkomen van veenriffen en bijbehorende fauna. Het gebied is bij vaste vistuigenvissers in gebruik voor fuiken, kubben en stand want. De sportvisserij heeft aan de noordwestelijke kant een goede visstek. Voorts vraagt de waterrecreatie aandacht voor hun gebruik van het gebied. De locatie moet liefst ruimt buiten vaarwater worden ontwikkeld. Aan alle wensen kan voor een deel tegemoet worden gekomen door de locatie sterk te verkleinen (van ca. 70 naar ca. 25 ha) en alleen het oostelijke deel van het zoekgebied te ontwikkelen. Op deze manier is de locatie opgenomen in de optie "spreiding". Door naast K niet de zoekgebieden L en M te ontwikkelen voor MZI, wordt een eventueel draagkrachtprobleem voor de oestersector zoveel mogelijk voorkomen.

L: Kom Tholense gat

Hoewel gebied L kleiner is dan K, geldt voor draagkracht hetzelfde als voor K: de oestersector wijst dit zoekgebied daarom af. Wat betreft ecologie is aandacht nodig i.v.m. mogelijk voorkomen van veenriffen en bijbehorende fauna. De vaste vistuigen vissers pleiten er voor om als het zoekgebied ontwikkeld wordt, dit beperkt blijft tot het westelijke deel. Duikers vragen aandacht voor de aanwezigheid van een duikplaats aan de westkant.

Vanwege draagkracht is de locatie vooralsnog niet opgenomen in een optie. Als door zoetwaterinlaat de draagkracht in het gebied groter wordt, kan een andere situatie ontstaan.

M: Kom Pietermanskreek

In grote lijnen geldt hetzelfde als voor de locaties K+L. Wat betreft ecologie is aandacht nodig i.v.m. mogelijk voorkomen van veenriffen en bijbehorende fauna. Vanwege draagkracht is de locatie vooralsnog niet opgenomen in een optie. Als door zoetwaterinlaat de draagkracht in het gebied groter wordt, kan een andere situatie ontstaan.

Nieuwe zoekgebieden

In de Oosterschelde zijn twee nieuwe zoekgebieden voorgesteld. Het gaat om (zie set "suggesties voor nieuwe zoekgebieden en uitbreiding van bestaande zoekgebieden"):

1. Een verplaatste locatie G (oostkant Zeelandbrug) naar het gesloten gebied van de Vondelingsplaat. Momenteel wordt onderzocht of deze locatie toegestaan kan worden;
2. Een locatie aan de westkant van de Zeelandbrug, boven de slikken van Kats.

De samenstelling van de opties

Rekening houdend met alle ingebrachte wensen zijn voor de Westelijke Waddenzee de volgende opties onderscheiden (zie ook de kaarten):

4. Optie "maximale clustering"

Deze optie clustert de locaties nabij en ten westen van de Zeelandbrug. De optie bestaat uit de locaties A (Neeltje Jans, verkleind t.o.v. oorspronkelijke zoekgebied), C (Roggenplaat, verkleind t.o.v. oorspronkelijke zoekgebied), E (Vuilbaard, oostelijke hoek eraf vanwege doorvaart recreatievaart) en G (Oostkant Zeelandbrug). G is opgenomen als sterk verkleinde locatie t.o.v. het

oorspronkelijke zoekgebied. Indien verplaatsing van G naar het gesloten gebied van de Vondelingsplaat mogelijk is, is een grotere locatie mogelijk.

5. Optie “maximale spreiding”

Deze optie bestaat uit de locaties A (Neeltje Jans), C (Roggenplaat), E (Vuilbaard), G (Oostkant Zeelandbrug) en K (Kom Yerseke bank). T.o.v. de optie clustering zijn vrijwel alle locaties verkleind en is de locatie Yerseke bank toegevoegd.

6. Optie “draagkracht”

De optie “draagkracht” bevat dezelfde locaties als de optie clustering. Locatie A (Neeltje Jans, gelegen ten westen van de Zeelandbrug) is verder verkleind en de locatie G aan de Oostkant van de Zeelandbrug is verder vergroot om betere spreiding in belasting van de draagkracht te realiseren. Uit de beoordeling door IMARES moet blijken of dit vanuit draagkracht een betere optie is dan de opties “clustering” en “spreiding”.

De beoordeling van de opties

In tabel 3 worden de opties met elkaar vergeleken. Per optie is aangegeven:

- De locaties en de oppervlaktes;
- De oorspronkelijke score (S1) zoals aangegeven door belanghebbenden;
- De score na verwerken van wensen (S2). Indien in een optie geen verbetering van een zoekgebied mogelijk is, blijft de kleur gelijk. De aanpassingen moeten in de tweede ronde van consultaties besproken worden.

In bijlage 1 zijn de scores van de opties afzonderlijk afgebeeld. Daarin is te zien hoe wensen en bezwaren zijn gehonoreerd door locaties niet op te nemen in een optie.

De belangrijkste bevindingen over de opties

Uit de tabel blijkt dat de opties niet sterk onderscheidend zijn: er springt niet een optie duidelijk uit als beste.

In alle opties ondervinden met name de vissers en de recreatievaart hinder van de MZI's. Een aantal bezwaarlijke locaties is in geen van de opties opgenomen, waarmee in belangrijke mate aan kritiekpunten tegemoet is gekomen. Daarnaast is gebleken dat het bij vrijwel alle locaties mogelijk is door verplaatsen en/of door verkleinen van locaties wensen van gebruikers te honoreren. In alle opties is het mogelijk om, eventueel na aanpassing van een gebied, “zeer ongewenste” locaties te vermijden. Met de belanghebbenden moet nog besproken worden of de voorziene verbeteringen juist zijn beoordeeld.

De optie “draagkracht” wordt vanuit gebruikersoptiek gelijk beoordeeld als de optie “clustering”, omdat van dezelfde gebieden gebruik wordt gemaakt, zij het in andere oppervlaktes. Uit de beoordeling door IMARES moet blijken of deze optie uit het oogpunt van draagkracht echt voordelen biedt.

Ook de beoordeling van de opties “clusteren” en “spreiden” ontlopen elkaar weinig. Enerzijds wordt er door het toevoegen van een nieuw gebied in de optie “spreiden” een nieuw knelpunt toegevoegd, namelijk een bezwaar van de

oestersector tegen ligging van een locatie nabij oesterpercelen. Anderzijds worden in deze optie de knelpunten per locatie iets kleiner, door het verkleinen van locaties en het spreiden over een extra locatie. Van belang is of het mogelijk zal blijken te zijn gebied G ten oosten van de Zeelandbrug te verplaatsen naar het gesloten gebied van de Vondelingsplaat: als dat mogelijk is, is de optie “clusteren” aantrekkelijk: de andere locaties kunnen verkleind worden, of er kan een gebied afvallen.

Bij deze voorlopige inschattingen moet worden bedacht dat nog niet alle gebieden door de gebruikers zijn beoordeeld. Ook moet de eerste ecologische screening door IMARES nog aan de tabel toegevoegd worden. Dat kan uiteraard leiden tot verschuivingen.

Tabel 3: Vergelijking van opties voor de Oosterschelde

Oosterschelde		Vergelijking opties																			
locatie	locatiernaam	hectares	RWS		Euro/Sleepnet		Vaste vistuigen		Kokkel- /oestersector		Gem. R'waal / Mosehangcultuur		NOB-Duiksport		Bootsportvisserij		Recreatievaart		Faunabescherming		ecologie quick scan IMARES
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	
Optie "maximaal clusteren"																					
A	Neeltje Jans	50	■	■	■	?	■	?	■	?			■	?	■	?	■	?	■	?	■
C	Roggenplaat	20	■	■	■	?	■	?	■	■									■	?	■
E	Vuilbaard	60	■	■	■	■	■	■	■	■							■	?			■
G	Oost Zeelandbrug	20	■	?	■	?	■	?	■	?	■	?			■	?	■	?	■	■	■
	Totaal vrije gronden	150																			
	Percelen	50																			
	Totaal Overall	200																			
Optie "maximaal spreiden"																					
A	Neeltje Jans	25	■	■	■	?	■	?	■	?			■	?	■	?	■	?	■	?	■
C	Roggenplaat	25	■	■	■	?	■	?	■	■									■	?	■
E	Vuilbaard	50	■	■	■	■	■	■	■	■							■	?			■
G	Oost Zeelandbrug	25	■	?	■	?	■	?	■	?	■	?			■	?	■	?	■	■	■
K	Kom Yerseke Bank	25	■	■	■	■	■	■	■	■			■	■	■	?	■	?			■
	Totaal vrije gronden	150																			
	Percelen	50																			
	Totaal Overall	200																			
Optie "draagkrachtmodel"																					
A	Neeltje Jans	25	■	■	■	?	■	?	■	?			■	?	■	?	■	?	■	?	■
C	Roggenplaat	25	■	■	■	?	■	?	■	■									■	?	■
E	Vuilbaard	60	■	■	■	■	■	■	■	■							■	?			■
G	Oost Zeelandbrug	40	■	?	■	?	■	?	■	?	■	?			■	?	■	?	■	■	■
	Totaal vrije gronden	150																			
	Percelen	50																			
	Totaal overall	200																			

Bijlage 1 Waddenzee: beoordelingen van de opties afzonderlijk, inclusief de niet opgenomen locaties

Waddenzee		Optie 1a "Maximaal clusteren (oude zoekgebieden)"																				
locatie	locatiernaam	hectares	Rijkswaterstaat		RACM		NVB /SGV		Garnalenvisserij		MZI-ondernemers		natuur NGO's		Faunabesch.		Schelpenwinning		sportvisserij		BBZ / Watersport	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
opgenomen locaties																						
A	Malzwin	50																				
B	Zuidwal	60																				
H	Vogelzand	200																				
I	Nesserzand	150																				
K	Vlieter	40																				
niet opgenomen locaties																						
C	Bollen																					
D	Visjagersgaatje																					
E	Bollen Noord																					
F	Scheer																					
G	Burgzand																					
J	Gat van Stompe																					
L	Doove Balg																					
M	Westmeep																					
N	Zuidmeep																					
O	Griend																					
A+	Malzwin Uitgebroid																					
A++	Malzwin West																					
YYY	Eierlandse Gat																					
ZZZ	Zoutkamperlaag																					
	Oudeschild																					
	Eierlandse gat																					
	Stortemelk																					
	Totaal Vrije grond	500																				
	perc. Texelstroom	60																				
	perc. Terschelling	100																				
	Totaal Overall	660																				

MZI-ondernemers zijn in dit geval de ondernemers die niet aangesloten zijn bij de PO mossel

Waddenzee		Optie 1b "Maximaal clusteren (+ nieuwe zoekgebieden)"																				
locatie	locatiernaam	hectare	Rijkswaterstaat		RACM		NVB /SGV		Garnalenvisserij		MZI-ondernemers		natuur NGO's		Faunabesch.		Schelpenwinning		sportvisserij		BBZ / Watersport	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
opgenomen locaties																						
A+	Malzwin Uitgebreid	75					?	?	?	?	?	?	?	?					?	?	?	?
A++	Malzwin West	100																				
B	Zuidwal	60						?														
H	Vogelzand	150						?	?													?
I	Nesserzand	125						?	?													?
niet opgenomen locaties																						
A	Malzwin																					
C	Bollen																					
D	Visjagersgaatje																					
E	Bollen Noord																					
F	Scheer																					
G	Burgzand																					
J	Gat van Stompe																					
K	Vlieter																					
L	Doove Balg																					
M	Westmeep																					
N	Zuidmeep																					
O	Griend																					
YYY	Eierlandse Gat																					
ZZZ	Zoutkamperlaag																					
	Totaal Vrije grond	510																				
	perc. Texelstroom	60																				
	perc. Terschelling	100																				
	Totaal Overall	670																				

MZI-ondernemers zijn in dit geval de ondernemers die niet aangesloten zijn bij de PO mosse

Waddenzee		Optie 2 "Maximaal spreiden"																				
locatie	locatiernaam	hectare	Rijkswaterstaat		RACM		NVB /SGV		Garnalenvisserij		MZI-ondernemers		natuur NGO's		Faunabesch.		Schelpenwinning		sportvisserij		BBZ / Watersport	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
opgenomen locaties																						
A	Malzwin	50																				
B	Zuidwal	60																				
D	Visjagersgaatje	25																				
F	Scheer	50																				
H	Vogelzand	100																				
I	Nesserzand	75																				
J	Gat van Stompe	50																				
K	Vlieter	40																				
N	Zuidmeep	50																				
A+	Malzwin Uitgebreid																					
A++	Malzwin West																					
Niet opgenomen locaties																						
C	Bollen																					
E	Bollen Noord																					
G	Burgzand																					
L	Doove Balg																					
M	Westmeep																					
O	Griend																					
YYY	Eierlandse Gat																					
ZZZ	Zoutkamperlaag																					
	Totaal Vrije grond	500																				
	perc. Texelstroom	60																				
	perc. Terschelling	100																				
	Totaal Overall	660																				

MZI-ondernemers zijn in dit geval de ondernemers die niet aangesloten zijn bij de PO mosse

Waddenzee			Optie 3 "Draagkrachtmodel"																					
locatie	locatiernaam	hectare	Rijkswaterstaat		RACM		NVB /SGV		Garnalenvisserij		MZI-ondernemers		natuur NGO's		Faunabesch.		Schelpenwinning		sportvisserij		BBZ / Watersport			
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2		
opgenomen locaties																								
A	Malzwin	50																						
B	Zuidwal	60																						
H	Vogelzand	100																						
I	Nesserzand	50																						
K	Vlieter	40																						
N	Zuidmeep	50																						
A+	Malzwin Uitgebreed																							
A++	Malzwin West																							
niet opgenomen locaties																								
C	Bollen																							
D	Visjagersgaatje																							
E	Bollen Noord																							
F	Scheer																							
G	Burgzand																							
J	Gat van Stompe																							
L	Doove Balg																							
M	Westmeep																							
O	Griend																							
YYY	Eierlandse Gat	100																						
ZZZ	Zoutkamperlaag	50																						
	Totaal Vrije grond	500																						
	perc. Texelstroom	60																						
	perc. Terschelling	100																						
	Totaal Overall	660																						

MZI-ondernemers zijn in dit geval de ondernemers die niet aangesloten zijn bij de PO mossel

Bijlage 2 Voordelta: beoordelingen van de opties afzonderlijk, inclusief de niet opgenomen locaties

Voordelta			Optie 1 "Maximaal clusteren"																					
locatie	locatiernaam	hectares	RWS		prov Zld, SBB, St ZL		Gemeenten		Faunabesch.		Vaste vistuigen		Euro/Sleepnet		Kokkelsector		Schelpenwinners		Watersport, Duikers, KNRM		Bootsportvisserij			
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2		
			Opgenomen locaties																					
D	Springersdiep	100	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		
E	Sch v Renesse	100	■	■			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		
G	Noordland	100	■	■			■	■	■	■			■	■			■	■			■	■		
niet opgenomen locaties																								
A	Ribben		?		■		■		■		■		■		■		■		■		■			
B	Slijkgat		?						■		■		■		■		■				■			
C	Haringvlietdam		?		■		■		■		■		■		■		■				■			
F	Krabbegat		■				■		■		■		■		■		■				■			
Totaal Overall		300																						

Voordelta		Optie 2a "Maximaal spreiden met klein Springersdiep"																				
locatie	locatiernaam	hectares	RWS		prov Zld, SBB, St ZL		Gemeenten		Faunabesch.		Vaste vistuigen		Euro/Sleepnet		Kokkelsector		Schelpevissers		Watersport, Duikers, KNRM		Bootsportvisserij	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
			Opgenomen locaties																			
B	Slijkgat	40	?	?																		
D	Springersdiep	30																				
E	Sch v Renesse	100																				
G	Noordland	100																				
niet opgenomen locaties																						
A	Ribben		?																			
C	Haringvlietdam		?																			
F	Krabbegat																					
	Totaal Overall	270																				

Voordelta		Optie 2b "maximaal spreiden met gebruik zomer gebied"																				
locatie	locatiernaam	hectares	RWS		prov Zld, SBB, St ZL		Gemeenten		Faunabesch.		Vaste vistuigen		Euro/Sleepnet		Kokkelsector		Schelpenwinners		Watersport, Duikers, KNRM		Bootsportvisserij	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
opgenomen locaties																						
C	Haringvlietdam	25	?	?		?		?	?				?		?							
D	Springersdiep	100				?		?	?		?		?							?		
E	Sch v Renesse	75					?						?							?		?
F	Krabbegat	100																				
niet opgenomen locaties																						
A	Ribben		?																			
B	Slijkgat		?																			
G	Noordland																					
	Totaal Overall	300																				

Bijlage 3 Oosterschelde: beoordelingen van de opties afzonderlijk, inclusief de niet opgenomen locaties

Oosterschelde			Optie 1 "Maximaal clusteren"																			
locatie	locatiernaam	hectares	RWS		Euro/Sleepnet		Vaste vistuigen		Kokkel- /oestersector		Gem. P'waal / Mosselhangcultuur		NOB-Duiksport		Bootsportvisserij		Recreatievaart		Faunabescherming			
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2		
			Opgenomen locaties																			
A	Neeltje Jans	50	■	■	■	?	■	?	■	?			■	?	■	?	■	?	■	?	■	?
C	Roggenplaat	20	■	■	■	?	■	?	■	■									■	■	■	■
E	Vuilbaard	60	■	■	■	■	■	■	■	■							■	■	■	■		
G	Oost Zeelandbrug	20	■	?	■	?	■	?	■	?	■	?			■	?	■	?	■	■	■	■
niet opgenomen locaties																						
B	Groot Vuilbaard		■		■	■	■		■	■			■	■	■	■	■	■			■	■
D	Schaar Colijnsplaat		■		■	■	■		■	■			■	■	■	■	■	■			■	■
F	Nunnenplaat		■		■	■	■		■	■	■	■			■	■	■	■			■	■
H	Noord Beveland		■		■	■	■		■	■			■	■	■	■	■	■			■	■
I	Slikken van Viane		■		■	■	■		■	■			■	■	■	■	■	■			■	■
J	Krammer		■		■	■	■		■	■	■	■			■	■	■	■			■	■
K	Kom Yerseke Bank		■		■	■	■		■	■			■	■	■	■	■	■			■	■
L	Kom Tholense Gat		■		■	■	■		■	■			■	■	■	■	■	■			■	■
M	Pietermanskreek		■		■	■	■		■	■			■	■	■	■	■	■			■	■
	Totaal vrije gronden	150																				
	Percelen	50																				
	Totaal Overall	200																				

Oosterschelde		Optie 2: "Maximaal spreiden"																				
locatie	locatiennaam	hectares	RWS		Euro/Sleepnet		Vaste vistuigen		Kokkel- /oestersector		Gem. R'waal / Mosselhangcultuur		NOB-Duiksport		Bootsportvisserij		Recreatievaart		Faunabescherming			
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2		
Opgenomen locaties																						
A	Neeltje Jans	25	■	■	■	?	■	?	■	?			■	?	■	?	■	?	■	?		
C	Roggenplaat	25	■	■	■	?	■	?	■	■									■	?		
E	Vuilbaard	50	■	■	■	■	■	?	■	■							■	?				
G	Oost Zeelandbrug	25	■	?	■	?	■	?	■	?	■	?			■	?	■	?	■	■		
K	Kom Yerseke Bank	25	■	■	■	■	■	?	■	?			■	■	■	?	■	?				
Niet opgenomen locaties																						
B	Groot Vuilbaard		■		■	■	■		■				■		■		■		■	■		
D	Schaar Colijnsplaat		■		■	■	■		■				■		■		■		■	■		
F	Nunnenplaat		■		■	■	■		■		■				■		■		■	■		
H	Noord Beveland		■		■	■	■		■				■		■		■		■	■		
I	Slikken van Viane		■		■	■	■		■				■		■		■		■	■		
J	Krammer		■		■	■	■		■		■			■		■		■	■			
L	Kom Tholense Gat		■		■	■	■		■				■		?		■		■	■		
M	Pietermanskreek		■		■	■	■		■				■		?		■		■	■		
	Totaal vrije gronden	150																				
	Percelen	50																				
	Totaal Overall	200																				

Oosterschelde		Optie 3 "Draagkrachtmodel"																		
locatie	locatiennaam	hectares	RWS		Euro/Sleepnet		Vaste vistuigen		Kokkel- /oestersector		Gem. R'waal / Mosselhangcultuur		NOB-Duiksport		Bootsportvisserij		Recreatievaart		Faunabescherming	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
Opgenomen locaties																				
A	Neeltje Jans	25	■	■	■	?	■	?	■	?			■	?	■	?	■	?	■	?
C	Roggenplaat	25	■	■	■	?	■	?	■	■									■	?
E	Vuilbaard	60	■	■	■	■	■	■	■	■							■	?		
G	Oost Zeelandbrug	40	■	?	■	?	■	?	■	?	■	?			■	?	■	?	■	■
Niet opgenomen locaties																				
B	Groot Vuilbaard		■		■		■		■				■		■		■		■	
D	Schaar Colijnsplaat		■		■		■		■				■		■		■		■	
F	Nunnenplaat		■		■		■		■		■		■		■		■		■	
H	Noord Beveland		■		■		■		■		■		■		■		■		■	
I	Slikken van Viane		■		■		■		■		■		■		■		■		■	
J	Krammer		■		■		■		■		■		■		■		■		■	
K	Kom Yerseke Bank		■		■		■		■		■		■		■		■		■	
L	Kom Tholense Gat		■		■		■		■		■		■		■		■		■	
M	Pietermanskreek		■		■		■		■		■		■		■		■		■	
	Totaal vrije gronden	150																		
	Percelen	50																		
	Totaal Overall	200																		